

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvrend-
 zási irodájában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára **10 kr.**

Megjelen minden **kedden és pénteken.**

Egyes szám ára **10 kr.**

Gazdasági válságunk ellenszere.

Bakay Nándor, kormányilag ki-
 nevezett kendertermelési szak-
 biztos, a mult napokban itt
 járt megyénkben és megte-
 kintvén a kendertermeléssel
 tömegesebben foglalkozó köz-
 ségeket, azokban szakszerű
 előadásokat is tartott. Körútját befejez-
 ven, itt a megye székhelyén, az alispán ur meghívására
 összejött ügybarátok előtt, szintén tartott elő-
 adást, mely kétszeres értékűvé válik azáltal, hogy
 abban összegezte körútja alatt szerzett tapasztala-
 tait. Bevezetőleg megemlítette, hogy a kender
 úgy az orosz hideg éghajlat alatt, mint Itália
 melegebb légkörében egyaránt megterem; csak-
 hogy a nagyon éjszakai termés érdes és szinte-
 len, a déli pedig könnyen elázik s nem mu-
 tatja a mienknek acélságát. A magyar kender
 egyik legjobb kendere a világnak s ha nem az,
 akkor rendszerint a kikészítés a hibás.

A kender kiválóan szereti a foszforsavas ta-
 lajt, mely az előző év nedves, csapadékból szü-
 renkezik le a felszínre. Innen van, hogy a nép
 ekementes földeken új törésekben szereti azt
 kiválólag vetni. Annyiból igaza is van, hogy
 ilyen földön a villósavnak felszíni jelenléte bizo-
 nyos. Azonban nemcsak új törés, hanem bár-
 mely kövérebb föld megtermi jól a kendert.
 Evégre mindig lehetőleg jól trágyázott talajba
 kell azt vetni. Azonban téves felfogás, hogy a
 kender alá mélyen kell szántani. Hiszen a mélyre
 szántás által a trágya az alsó részre fordul s
 nem segíti elő a kender növést, mely pedig
 szélesen eresztí szét gyökereit s a felszínen ke-
 resi a foszforsavat. A mély szántásnak csak
 azon föltevés ad jogosultságot, hogy általa új,
 még ki nem használt villósavas földrétegek ke-
 rülnek felszínre. Innen van, hogy az olaszok a
 legjobb kendertermelők, néha csak 4 hüvelykre,
 máskor meg 20 hüvelyk mélyre szántanak s
 mégis századok óta termelnek ugyanazon talaj-
 ban ugyanoly kitünő kendert s kapnak érte
 métermázsánként 45–50 forintot; holott a mi-
 enk az ár egy harmadával olcsóbban kel csak
 azért, mert nincs ésszerűen termelve és kezelve.

Midőn tehát most, a gazdasági válság éve-
 ben, gabonánkat az amerikai verseny végveszély-
 lyel fenyegeti: a legfőbb ideje öntudatosan és
 készületen oly kereskedelmi növények termelése
 felé fordulni, melyek állandó keletre számíthat-
 nak, a maguk nemében a legkitünőbbek lehet-
 nek és az amerikai verseny által nem fenye-
 gettetnek.

Mondani sem kell, hogy ezen kereskedelmi
 növény: a kender. Ennek kikészítési titkait kell
 a nép között terjesztenünk s mint minőségének
 és értékének legfőbb föltételére, az áztatásra
 fektetnünk a fösúlyt.

Kenderáztatónak tiszta, de nem üde
 ásványmentes állott víz kell. Nem lehet nagyobb
 hibát elkövetni, mintha a beáztatott kenderre
 nyomtatéku földet raknak. Ezen korcs szokást,
 ezt a menthetetlen és végzetes félszagséget min-
 den áron ki kell irtani a népből. Ez rongálja
 meg a kender szálaikat az ó ásványos vegyüle-
 teivel, ez teszi szintelenné, egyenetlenné és így
 csekélyebb értékűvé. Hiszen a kender rostjai-
 nak ellensége minden ásvány, tehát a föld is,
 annál inkább, minél ásványosabb, mint például
 a mi szikes földünk.

De miért is rakják rá a beáztatott ken-
 derre a földet? Azért, mert ösztönszerűleg tud-
 ják, hogy ezáltal az a légtől elzártván, minél
 könnyebben fermentációnak indul. És csakugyan
 szükséges is ez a fermentáció; de az már a
 világért sem kívánatos hogy földrétegek fel-
 halmozása által eszközöltessek. Hiszen szalmá-
 val éppen olyan jól lehet hermetice lezárni.
 Handler Mór tavál Parabutyon igen sikerült
 példát mutatott erre. Legjobb alkalmas facölö-
 pök közé szorítani a kendert úgy, hogy fölötte
 és alatta még legalább félméter vízszlop legyen.

És mikor áztassuk a kendert? Mikor már
 a természet fölmelegíti a vizet; természetes
 hőmérőül szolgálják e tekintetben a vizre járó
 állatok, például a libák.

Bács-Bodrogh megye, vizeinek bőségénél
 fogva, a kenderáztatást illetőleg, igen kedvező
 helyzetben van. A technikának itt csak az a
 feladata marad, hogy a természet előnyeit okos-
 san zsákmányolja ki. Névszerint tekintettel a
 kenderáztató fontebbi kellekre, az volna szük-
 séges, hogy olyan helyek találassanak, melyekbe
 a vizet könnyen be lehet eresztetni s a melyek-
 ből azt, ha már egyszer tisztátalan, könnyen
 lehet levezetni. E tekintetben az Apatinban és
 környékén tett próbák nem feleltek meg az élet
 kívánalmainak, mert inkább elméleti, mint gyar-
 korlati alapon készültek. A legegyszerűbb és
 legpraktikusabb községi kenderáztató kelleit
 egy szakembernek javaslata szerint, jövőre fog-
 juk közölni. Addig csak azt említjük meg, hogy
 folyó vízben, például Duna vízben nem jó ken-
 dert áztatni, mert az meszes és a benne áztat-
 t kender nem elég csuszamlós.

Végül a szakbiztos ur beszélt a kender
 töréséről s az erre szolgáló különféle gépekről,
 melyek közül egyet sem talált teljesen megfe-
 lelőnek. Nézete szerint ez a tér még a jövő-
 s az a gép lesz a leghasználhatóbb, mely a
 kézi törőnek rendszerét jól alakba tudja önteni.
 Hogy erre mily nagy szükség van, azt sejteti
 a kézi törőnek szaporatlansága s így drágasága.
 Ezen egy munkás átlag 25 kilogrammot tör ki egy
 nap alatt s így egy méternek kitorése átlag
 négy forintba kerül.

A szakbiztos urnak álláspontja különben
 egészen praktikus. Ő ugyanis nem tűz ki célul
 eszményi reformokat, számot vet az örökölt
 hibákkal s kerül minden olyan tanácsot, mely
 drágaságával vagy nehéz kivitelével riasztólag
 hatna a kendertermelő lakosságra. Nézete sze-
 rint a rögtön elérhető és mégis rendkívül elő-
 nyös hatás arra lenne irányítandó, hogy egy-
 előre legalább az áztatás okszerűtlensége kikü-
 szöböltessék.

Evégre három aranytanácsot sürget. 1. Csi-
 náljunk alkalmas kenderáztatókat és melljük
 hasítsunk ki megfelelő szarító mezőket. 2. Át-
 zatókat ne rakjunk a kenderre sarat vagy föld-
 det, hanem szorítsuk le a fálal. 3. Áztatás előtt
 szedjük le a kender levelét, mely a vizet nagy-
 nyon poshasztja s piszkítja és nyúvéskor osztá-
 lyozzuk a kórókat vastagság szerint. Mert — ugy-
 mond — a vastag kóró 20 fok meleg mellett
 3 nap alatt, a vékony 5 nap alatt ázik ki. Ha
 ezt megtartjuk, — ugymond — akkor áldott
 s kövér bácskai talajunkban rögtön jelentéke-
 nyen megjavítjuk kenderünknek minőségét s
 ezzel annak árát és kaposságát.

Nagy érdemet szerezne a köző körül
 olyan népvezető, aki intelligenciáját és befolyá-
 sát ezen sok haszonnal kecsegtető terméknek
 tökéletesítésére használná föl.

Alispáni jelentés.

(1885. évi május hó 5-én.)

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes megyei törvényhatósági közgyűlés!
 Az elmúlt évi december hó 17-én tartott rendes
 évnegyedesi közgyűlés után az ez évi rendes első é-
 vnegyedesi közgyűlést, a sorozás és a husvéti ünnepek
 közbeesése következtében, csak a mai napra tűzhettem
 ki; az időközben sürgőssékké vált ügyek éllintésére
 azonban, amint tudni méltóztatnak, két rendkívüli köz-
 gyűlés megtartása által igyekeztem segíteni, — az
 utolsó rendes közgyűlés óta történt nevezetesebb té-
 nyekről van szerencsém jelentésemet következőkben
 előadni:

I. A központi tisztikar és a járási hivatalok,
 amint az a folyó évben megtartott számonkérő szék
 alkalmával igazolva lön — habár az ügyforgalom
 egy a központban, valamint a járási hivataloknál
 folyvást nagymérvben emelkedik — fenakadás nél-
 kül teljesítették nehéz kötelességüket; időközben az
 apatini és topolyai szolgabírói hivatalokat vizsgált-
 tam meg és mindkét hivatalt rendben találtam.

II. A megyei házipénztárt és az ott kezelt ala-
 pokat, valamint a megyei árvapénztárt is havonként

az előirt vizsgálat alá vettem és mindkét pénztárt a
 becsatolt vizsgálati jegyzőkönyvek igazolásaként, a leg-
 teljesebb rendben találtam.

III. A megyei székházalap hátraléka az utolsó
 közgyűlés alkalmával 2526 frt 09 krt tett ki, erre
 időközben befolyt 224 frt 44 kr, leírásba hozott 221
 frt 80 kr, a mai napon még hátralékban van 2079
 frt 85 kr.

IV. Az úti alapnak 1885-iki és az előző évekből
 fenálló hátralékai a mult rendes évnegyedesi közgyű-
 léskor kitétek 85,055 frt 45 krt, erre befolyt az év
 végéig 13,348 frt 70 kr, volt tehát a hátralék az év
 végén 71,706 frt 75 kr, azóta a mai napig folytató-
 lag befolyt 23,891 frt 29 kr, a fenálló szabályrende-
 let értelmében leiratott, illetve a mai közgyűlésen le-
 írásba hozatni javasoltatott 6934 frt 14 kr, a hátralék
 egész összege tehát még kitesz a mai napon 40,881
 frt 32 krt. Mindkét alap hátralékainak behajtása iránt
 a megfelelő szigorú intézkedések elrendeltek és nagy-
 részt már foganatosítva is lettek, különben meg kell
 jegyezni, hogy a közmunka hátraléka 1885. év de-
 cember végén 95,584 frt 17½ krt tett ki s így az
 elmúlt év eredménye kedvezőbb volt 23,874 frt 42½
 krral, — s én mindenesetre oda fogok törekedni, hogy
 az év végén az eredmény ismét kedvezőbbre forduljon.

Felemlítendőnek tartom továbbá: hogy mult évi
 december hó 22-én Roheim Nánán és társának még
 a cservenka-kulai miútt késedelmes kitépésének indokából
 visszatartott kötbér és az állítólag felhasznált építési
 anyag többlet iránt a megye közönsége ellen folyamat-
 ban volt perében, a kir. kuriának mult évi november
 hó 10 én 2609. szám alatt hozott ítélete lett nékem
 kézbesítve, mellyel felperesek ugyan az anyag többlet-
 letre vonatkozó keresetükkel elutasítottak, 17,870 frt
 08¾ kr. kötbér és ennek 1885. évi november 4-től
 számított 6% kamatainak visszafizetésében azonban a
 megye közönsége elmarasztaltatott, minek folytán
 kénytelen voltam ez év első napjaiban a megyei úti-
 alapból több mint 22,000 frt előre nem látott kiadást
 fedezni, mely tetemes összeg természetesen lényegesen
 megzavarta az ezen összeg felhasználására céltott elő-
 irányzat szerű törekvéseimet.

V. A közpénztári számadásokból az 1884-ik
 éviékből csak 4 drb van hátralékban és pedig: Bi-
 kity, Bajmok, Ó-Kér és Felső-Kovilon.

A mult közgyűléskor a közpénztári számadások-
 ból a megyei számvevősnél feldolgozás alatt maradt
 124 db, ezekhez beérkezett a) 1883-ik és megelőző
 évi számadás 26 db, b) 1884-ik évi új számadás 16
 db, vagyis összesen 166 db, ezekből észrevételekkel
 látatott el 45 db és a mai közgyűlésre elintézve be-
 terjesztetett 19 db, vagyis egészben 64 db s így fel-
 dolgozás alatt maradt 102 db.

VI. A megkezdett belviszabályozási munkák leg-
 közelebb ismét folyamatba jönnek; — az újabb mun-
 kák megkezdése a folyó évi január 1-én életbelépett
 1885. évi XXIII. t. c. által előirt eljárás alá lévén
 vonandók, azok csak az év folyamán fognak tovább
 fejleszthetnek.

VII. A sorozási járáskor végre ez évi január
 1-től számítottan a szolgabírói járással összhang-
 ban vannak, — az ennek és az új eljárás szabályzat-
 nak megfelelő előmunkálatok a központiak és a járási
 tisztviselőknél egyaránt sok teendőt adtak.

A sorozás folyó évi március 1-én kezdődött és
 ápril 22-én végeztetett be. A megye mind a 14 sorozó-
 járásában az I., II. és III-ik korosztályban össze volt
 írva 12,005 hadköteles, kiállítandó pedig volt 1896
 ujonc és 189 póttartalékos, a mult évben 2038 ujonc
 és 203 póttartalékos; az idei ujoncjutalék tehát 142,
 a póttartaléki jutalék pedig 14 fővel volt kisebb,
 mint a mult évi.

Fedezendő volt ezenkívül a mult évi hátralé-
 kok és az elbocsátások folytán beállott hiányok, me-
 lyek által a felülegek betudásával, a kiállítandó ujon-
 cok száma 2014-re, a póttartalékosoké pedig 410-re
 emelkedett, ezenfelül pedig a honvédség legkisebb
 kiegészítési szükségletére az egész megyére megállá-
 pitott 368 honvéd is kiállítandó volt.

Ezen szükséglet fedezésének biztosítására, a nagy-
 méltóságú honvédelmi miniszter által, ennek folyó évi
 február 21-én 5700. szám alatt kelt rendeletével a
 IV-ik korosztály is a megye összes sorozójárássaira
 nézve felhivatott, és pedig a közös hadsereg és hon-
 védségi legkisebb jutalék fedezésére a bajai, almási,
 apatini, zombori, hódásághi, palánkai, újvidéki, titeli
 és szablyai sorozójárássokban, csupán a honvédségi
 legkisebb szükséglet fedezésére pedig, a többi sorozó-
 járássokban.

Tényleg azonban a IV-ik korosztály csakis a
 zombori, bajai, palánkai, újvidéki, topolyai, zentai,
 ó-becsei és szablyai járássokban vétetett igénybe.

Besoroztatott: a) a rendes hadsereghez 2014
 egyén, b) a póttartalékba 370, c) a honvédséghez 423,
 vagyis összesen 2807 egyén; hátralék pedig csak 2
 sorozójárássban, t. i. az ó-becsei és szablyai sorozó-
 járássokban maradt fen és ezekben is csak a póttarta-
 lékban, előbbiben 24, utóbbiban 16.

Meg kell azonban jegyezni, hogy ezen sorozási
 eredmény csakis a legnagyobb erőfeszítéssel volt elér-
 hető és az összes igénybe vett korosztályok kimerítése
 folytán félt, hogy amennyiben a hadjutalék tovább

leszállítani nem fog, a jövő évi eredmény az ideit alig fogja csak meg is közelíthetni.

VIII. Az úti alap mikénti felhasználását, a tárgyszerűségeit foglalt ideit előirányzat részleteit s midőn ezen előirányzatra a tekintetes közgyűlés figyelmét már ezuttal is felhívám, meg kell jegyezmem, hogy az eddig 4 éven át teljesített műtépítkezések által származott terhek kevesbitése és az úti alap egyensúlyának helyreállítása és az előbb tervezett és ezen tekintetes bizottságnak jóváhagyását is kinyert hosszabb idejű állandó költségek lehetőleg teljes mellőzése képezi, annak ez idő szerinti jellemvonását; mely törekvés által nemcsak a megye eddigi kötelesegeinek pontos teljesítése, hanem nagyrészt ezen tekintetes bizottságnak további elhatározásainak successiv foganatosítása, másrészt pedig a jövő közfoglalmi igényeknek a viszonyok alakulásához képesti szabad odábbfejlesztése is leginkább biztosítottatik.

IX. Az év elején — a nagy hóesések kapcsán — a Duna és Tisza vidékén beállható nagy áradások iránt felmerült aggályoknak természetes következménye volt az, hogy már február hó elején és azóta folytonosan megtétettek részéről mindazon intézkedések, melyeket a helyes és észszerű árvédelem megkívánt. A Duna felsőbb részén már régebben, 8—10 nap óta pedig a Dunán az egész megye hosszában beállott rendszeres és lényeges apadás azonban most már azon reményre jogosít, hogy ez évben az árvíz keserveivel nem kellend megismerkednünk.

X. A közbiztonság állapotát a zombori szárnyparancsnokságnak folyó évi május hó 1-én kelt és m. évi december 15-től május 1-ig terjedő hivatalos kimutatása következőkben tünteti fel:

	előfordult	kiderített	vizsgálat alatt áll
Gyilkosság	2	2	—
Rablógyilkosság	2	2	—
Rablás	4	3	1
Betöréses lopás	46	5	41
Lopás és tolvajlás	69	33	36
Emberölés	11	11	—
Gynjogatás	6	—	6

Tüzeset ismeretlen okból 20.

XI. A közegészségi állapot a folyó év első negyedében kevésbé volt kedvező mint a múlt év utolsó negyedében, mert míg a múlt évi utolsó évnegyed közegészségi alkalmával arról volt szerencsém jelentést tenni, hogy a megye területén a közegészségi viszonyok igen kedvezők voltak és semmitéle járványos avagy ragályos betegség elő nem fordult, a folyó év első negyedéről ily örömdetes jelentést nem adhatok, mert:

A járványok közül különösen a kanyaró szedte több községben áldozatait, míg a himlő csakis Apatin községében lépett fel, hol a járvány egész tartama alatt az eddig beérkezett kimutatások szerint összesen 163 betegülési eset fordult elő, a melyekből 31 halálos kimenetelű volt. Legutóbb azonban itten egy-egy áthurcolás tapasztaltatott Szonta és Prigl-Szt. Ivánon, mindkét községben az elkülönítés és szükséges óvintézkedések megtétettek.

A kanyaró Káty, Zsalya és Topolya községekben uralgott nagy mérvben, miért is az iskolák bezáratása mindhárom községben elrendeltetett.

Káty községében a járvány tartama alatt az eddig vett jelentések szerint összesen 254 gyermek betegedett meg, kikből 194 meggyógyult, 12 meghalt és 48 még jelenleg is gyógykezelés alatt áll.

Zsalya községében összesen 139 betegülési eset fordult elő, melyekből 6 végződött halállal.

Topolya községében összesen 170 gyermek betegedett meg, kikből 123 meggyógyult, 31 meghalt és 16 jelenleg is gyógykezelés alatt van.

Szörvényosan uralgott még eme járvány Deszp.-Szt. Iván, Kucura és Bresztovac községekben is, de szelid lefolyással.

A kellő óv- és gyógyintézkedés, a fenálló rendelkezések értelmében, azonnal foganatosították és az előirt jelentések is megtétettek.

A szemeses köthartyalob különösen az ó-becsei járás községeiben feltűnően nagymérvben uralg, úgy hogy, a folyó évi március hó végével beérkezett kimutatás szerint, a nevezett járásban 1265 egyén maradt gyógykezelés alatt, mivégből az 1886. évi V. t. c. 2. §-a rendelkezéséhez képest folyó hó 3-án 7912. alisp. 1886. szám alatt felterjesztésemre kértém a magas Belügyminiszteriumot, hogy Bács megyében, egyelőre az ó-becsei járás területére, az állam költségén két kezelőorvos kirendelése iránt intézkednék, míg a többi járásokra nézve kiltatásba helyeztem azt, hogy a jelenleg a járásorvosok felügyelete alatt működő közégi és körorvosok az eme szembajban szenvedők gyógykezelését odaadó működéssel maguk is elvégezhetik.

A körmentő a légzőszervek hurutos bántalmái és a tüdővész voltak, melyek úgy lefolyásukra, mint kimenetelükre nézve, aggályt nem okoztak.

A múlt év IV-ik negyedéről összehasonlítva, a születettek az elhaltak számával, az eredmény igen kedvező volt, ugyanis a múlt év IV-ik negyedében született a megye területén 7179 egyén, meghalt 4091 egyén, tehát több született 3088 egyénnel.

A folyó év I-ső negyedében előfordult születési és halálozási eseteket arányitva a múlt év utolsó negyedével, az eredmény, habár nem oly kedvező, mégis kielégíthetőnek mondható, mert míg a múlt év IV-ik negyedében a születések száma 7179-re rúgott, a folyó év I-ső negyedében csak 6920, tehát kevesebb volt, de ehhez képest a halálozás is gyéribben fordult elő, mert a múlt év IV-ik negyedében 4091, a folyó év I-ső negyedében 4005 egyén halt el.

Magában a folyó év I-ső negyedében a születések száma a halálozásokat 2915-el mulja felül. Orvosrendőri boncolat a folyó év I-ső negyedében 15 esetben vált szükségessé, és pedig 8 öngyilkossági, egy vízbefulladás, 4 véletlen halál és 2 esetben mérgezés folytán.

Az iskolák, közhelyiségek, az egészségre ártalmas tápszerek és italok megvizsgáltattak és ott, a hol visszasság észleltetett, a hatósági intézkedések megtétettek.

XII. Végül az állategészség a múlt közgyűlésben adott jelentés óta elég kedvezőnek mondható, mert takonykór miatt csak 4 ló volt kiirtandó, rühkórba esett ugyan 202, de ebből csak 3 db hullott el és 199 gyógykezelés alatt maradt; szarvasmarha pe-

dig lépénében csak 4 db hullott el. Juh megbetegedett 31 db melyből 22 rühkórban elhullott, 1 db veszettség miatt kiirtott, rühkórban még 8 maradt gyógykezelés alatt.

A hasznos háziállatokból csak 2 eb irtott ki veszettség miatt és azokban egyéb járványos betegség nem fordult elő.

Ezekben jelentésemet befejezván, kérem a tekintetes közgyűlést, kegyeskedjék azt tudomásul venni.

Schmausz Endre,
alispán.

Hírek.

A m. tudományos Akadémia, az elhunyt Pauler igazságügyminiszter helyébe, másodolnökké dr. Sztoczek József egyetemi tanárt, szabadkai hirneves földinket választotta meg.

Elismerés. Natália szerb királynő Veszelinovits Péter helybeli lakosnak, a szerb-bolgár háború alkalmával eszközölt gyűjtés miatt, a szerb vörös keresztet adományozta.

Kilépés. Dr. Hadzsi János 3-ik huszárezredbeli szabadságot állományu főorvosnak a m. kir. honvédség kötelekéből kérelmezett kilépése, védkötelezettségének teljesítése után, viselt tisztí rendfokozatának megtartása nélkül, megengedtetett.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Hajdu Pál községi aljegyzőt Bács-Bodrogh megye területére ideiglenes állami végrehajtóvá nevezte ki.

Pályázatok. Az ó-becsei kir. járásbírósnál albirói, az újvidéki kir. járásbírósnál pedig irnoki állásra 4 hét alatt pályázat nyitottat.

Az ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamara részéről közhírre tétetik, hogy dr. Sziklai Soma szabadkai ügyvéd, a kamara lajstromából saját kérelmére kitöröltetett.

Pauler-ekvém. Boldog emlékü dr. Pauler Tivadar volt igazságügyminiszter lelki üdvéért városunkban f. hó 8-án délelőtt 9 órakor innepélyes ekvém tartottat. Az istentiszteleten, melyen Fejér Gyula apát-plébános fényes segédlettel celebrált, megjelent az összes megyei tisztikar, élén Sándor Béla főispán ur öméltóságával és Schmausz Endre alispánal. Jelen volt továbbá a közös hadsereg és a honvédség tisztikara; az előbbi lovag Chwala alezredes, az utóbbi br. Bibra őrnagy vezetése alatt. Ugyszintén testületileg megjelentek: a kir. törvényszék, járásbírósnál, kir. ügyészség, az összes pénzügyi hivatalok, a gimnáziumi tanári kar az ifjúsággal stb. A mise alatt a dalárda korrekt előadással s finom összhanggal több kardalt, Vojnics Bella kisasszony pedig szívhez szólóan egy szót adtak elő.

Üdvari ebéd volt vasárnap Budán, melyre 3 Felsője a többi közt Latinovics Gábor, Baja város országgyűlési képviselőjét is meghívta.

Ajándékozás. A m. tud. Akadémia vasárnapi igazgatósági ülésében elfogadta Kormuth Lajos volt helyesi nyug. kinestári ispánnak 500 ftos ajándékát, melyet 3 az Akadémia kezelése alatti székely kivándorlasi alap javára hagyott.

Pályázat. A helybeli rendőrkapitányságnál f. hó 20-ig egy gyalogos és egy lovas rendőri állásra pályázat van hirdetve.

Szerencsétlenség. Hevér Géza szabadkai városi főkapitányt az irók és művészek szabadkai kirándulása alkalmával nagy baleset érte. Ugyanis mikor a színház előtt az összetorlódo fogatok közt helyre akarta állítani a rendet, egy megindult fogat legázolta s súlyos sérüléseket ejtett rajta. Az irók és művészek Dolnay Gyula indítványára a szerencsétlenség fölött irásbelileg fejezték ki részvétüket, melyet a kiránduló társaság minden tagja sajátkezűleg irt alá.

Fagy. Mult pénteken virradóra erős fagyot kaptunk, mely úgy városunk, mint a közeli helységek természetben jelentékeny károkat okozott. A megye egyes pontjairól érkezett tudósítások szerint, a f. hó 6-áról 7-ére való éjjel szokatlan fagyai a növényzetnek a megye legnagyobb részeiben nagy kára voltak. A gyümölcstermés és a szőlő, különösen pedig a repce, kivált a dombosabb területeken, helyenkint egészen megsemmisültek. Aggódva nézünk a jövő Pongrác, Szervác és Bonifác fagyos szentek elé.

Zentán a Tiszából f. hó 4-én egy fölözslának indult férfit hullat fogtak ki. A hulla mintegy 20—30 napig lehetett a vízben.

Zászlószentelés. Az újvidéki apácák iskolájának zászlaját a napokban szentelte föl Bende Imre apát-plébános. A zászlóanya Parsetich Félixné volt, ki a leánynevendékek számára gazdag ozsonnát rendezett az apácák intézetében.

A kolera. A belügyminiszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben felhívta figyelmüket a kolera ügyében m. évi június hóban kibocsátott rendeletére, annak pontos foganatosítását köteleességüké teszi. A körrendelet elősorolja azon intézkedéseket, melyeket az osztrák kormány a kolera Olaszországból való behurcolásának meggátolása céljából tett és azután így folytatja: „Tekintettel az elősorolt óvintézkedésekre, s azon körülményre, hogy Olaszshon hazánk területével nem közvetlenül határos; figyelemmel továbbá arra, hogy az Olaszshon bármely kikötőjéből érkező hajókra nézve a kellő óveljárás a tengerészeti hatóság részéről foganatosítottatik, az ország határain egyéb intézkedésre, ez idő szerint, szükség nem forog fenn. Minthogy azonban minden év tavaszán rendszeren Magyarországra is számos olasz munkás érkezik, felhívom a törvényhatóságokat, hogy saját hatáskörében intézkedjék aziránt, miszerint az érkező olasz munkások bármilyenmő tartózkodási helyeiken u. m. szálló, korecsma, magánlakás stb. szintén legalább 3 napig tartó orvosi felügyelet alá helyeztessenek; szükség esetén a megfelelő gyógyeljárás alá vésessenek, ürülékkel netán szennyezett holmijuk pedig szabályszerűleg fertőtlenítettessék, s általában velük szemben azon eljárás követessék, melyet a Franciaországból jövő utasokra nézve a 62832/1884. számú leiratomban elrendeltem.”

Miniszterjelölt. Az elhunyt igazságügyminiszter utódjával a többi közt Czorda Bódog kir. kuriai bírót, Szabadka város jeles szülöttét is sürűn emlegetik az irányadó körök. A Czordával való tárgyalások, állítólag, eddigelé nem vezettek eredményre.

Esküvő. Zentán Fedor Károly kir. adólistizt f. hó 3-án vezette oltárhoz Zettin Juliska kisasszonyt.

Nagy tűz volt a napokban Adán, melynek 6 ház esett martalékul.

Sztanisicson Schuszler Pál gazdasági gépjavító műhelyt nyitott.

Arverés. Kula m. városában f. év május hó 13-án Spinner János 18764 frtra, és Velker G. május hó 18-án 4509 frtra becsült ingatlanai elárvereztetnek.

Leköszönt szerkesztők. Sziébenburger Károly a „Szabadka”, dr. Dominusz Simon a „Szabadkai Hírlap” szerkesztőségétől visszalépett. A „Szabadkai Hírlap”-ot dr. Buchwald Lázár ügyvéd vette át; a „Szabadka” pedig eddig Bittermann József felelőssége mellett jelenik meg.

Hymen. Sztanisicson Grün József, szegedi kir. törvényszéki aljegyző, f. é. május hó 5-én esküdtött örök hűséget Krausz Lázár földbirtokos kedves leányának, Zsófia kisasszonynak. Az esküvőt este 140 teritékű nagyszerű vacsora követte, s a mulatság másnap késő estig tartott.

Fizetésektelenség. A bécsi Kreditorenverein közli, hogy Stern Jakab Joachim kis-hegyesi kereskedő fizetésektelenné lön.

O-Becseről írják: Pár nap óta községünket ismét egy újabb szomorú esemény tartja izgatottságnak. Ugyanis f. hó 7-én éjjel a esendőrlaktanyával átellenben levő Jakobei-féle házba rablók törtek be. A ház lakójának, Jakobei ügyvédnek, mostoha fia fölébredt az okozott zajra, revolverrel kezében kiszaladt s az egyik betörőt agyonlötte; a másikat pedig állítólag megsebesítette. A rablók agyonlötött társukat ott hagyva, elmenekültek. Hogy mi céljuk volt, sejtethni abból, hogy az elesettnek kezében revolver volt. — E hó 6. és 7. közi éjjelen fagyunk volt, mely összes gyümölcsfáinkat tönkre tette.

Erettségi vizsgálat. A szabadkai főgymnasium VIII. osztályában az erettségi írásbeli vizsgálatok folyó hó 17—25. fognak megtartatni.

Szigorlók. Bács-Bodrogh megye alispáni hivatalánál f. é. május hó 7-én a jegyzői szigorlatot sikerrel letették: Faller Alajos veprováci, Berecz Dezső Dénes kis-hegyesi, Farkas Gyza, Body György és Szalay József topolyai, Kiss Gyula gákovai, Trenka István madarasi, Bajazet Zsivkó goszpodincei és Plachy Dániel bács-újfalusi segédjegyzők, továbbá Borovanszky Gyula rakamazai másodjegyző. Pótlólag a szerb nyelvből a vizsgát sikeresen letették Tomanovits György topolyai aljegyző és André Géza szent-tamási segédjegyző.

Mennyit nő a nap májusban? Május 1-én a nap 4 óra 46 perckor kelt és 7 óra 9 perckor nyugodott le; tehát a naphossza 14 óra 23 perc volt. 31-én a nap 4 óra 8 perckor fog kelni és 7 óra 46 perckor lenyugodni, tehát a nap hossza 15 óra 38 perc lesz. E szerint a nap május hóban 1 óra 15 perccel nő s természetesen az éjszaka ugyanannyival rövidül.

Nekrológ. Szabadkán Vojnics Tuncis Mihály nyug. kir. törvényszéki bíró folyó hó 1-én 64 éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett 3-án ment végbe.

Dalstély. A bajai dal-egylet f. hó 8-án a Bárány vendéglő nagytermében a városi tisztikar nyugdíjalapjának javára táncmulatsággal egybekötött sikerült hangversenyt rendezett a következő műsorral: 1. „Talpra magyar”, férfikar Huber Károlytól, előadta a dal-egylet. 2. „Magyar táncok” Brahms Jánostól, zongorán négy kézre előadták Fejes Ilka k. a. és Pilinszky Ferenc. 3. „Hajós imája”, férfikar Hubay Jenőtől, előadta a dal-egylet. 4. „Abránd” Mártha dalból, Waldmüllertől, zongorán játszottá Gschüsser Ede. 5. „Aria” Troubandor című dalból, énekelte Heller Armin, zongorán kísérte Fejes Ilka k. a. 6. „Magyar király induló” Huber Károlytól, férfikar, előadta a dal-egylet, zongorán kísérte Pilinszky Ferenc.

Árverések. Szuzits Malen 1142 frtra b. ingatl. július 17. Tittel Basch Simon vajszkai lakos 111797 frt. 69 kr-ra bees. ingóságai május 26. Hódsgáh.

Szarvasok megyénken. Keresztúron a napokban egy igen szép növésű himszarvast fogtak a mezőn.

Táncmulatság. A szabadkai díjnok önszégélyző egyesület alapítókéjének javára, június hó 2-án táncvigalmat rendez.

Lemondás. Paul Kálmán, helybeli ügyvéd, a zombori Ügyvédi Kör titkári tisztjéről bokros elfoglaltsága miatt, lemondott.

A városi mérnök úr figyelmébe ajánljuk az apatini útnak a Vadász-kürt és híd közötti részét. Ha ezen nagyon forgalmas vonal mellett volna jó nyári útunk, akkor megkíméltetnék a kőút, a közlekedők pedig megmenekülének attól, hogy a kátyús kőút őket agyonrúzza, tengelyüket meg összetördösse.

Körözés. Szeitrich Károly Zomborból f. évi márc. 17-én azon ürügy alatt, hogy egy gép javítását megy szorgalmazni, Budapestre utazott, de vissza nem tért, hanem márc. 25-én Brémából egy oly értelmű levelet irt, hogy neje itt maradt vagyonát adja el s a kapott pénzt fordítsa szükségleteire. Miután azonban az ingatlanok férje nevére vannak telekkönyvezve s így el nem adhatók, Szeitrich Károly nyomozandó s feltalálása esetén Zomborba utasítandó. Születéshelye Baden-Baden, 53 éves, róm. kath., szerkovács, termete közép, arca hosszukás, haja fekete öszes, beszéli németül és szerbül. Így írja ezt a Rendőri Közlöny.

Halálozás. Szabadkán Vojnics Hajdu Géza 48-as honvédszázados f. hó 7-én 56 éves korában elhunyt. A megboldogult egyike volt az elsőknak, akik Szabadkán 48-ban a honvédek közé önkéntesen beállottak. Halálát özvegyén kívül két gyermeke kesergi.

Vásárok a megyében május hóban: Bahjomon 25-én. — Katymáron 16-át követőhétfőn. — Mójolikon 30-án. — Ó-Kanizsán 25-én. — Újvidéken 19-én.

Értesítés. A szabadkai m. kir. állami tanítóképző-intézetben a tanképző vizsgálatok f. é. június hó 22. és következő napjain tartatnak meg. Jelentkezhetnek mindazok, kik a tanítóképző-intézeti rendszer tanfolyamot bevégeztek, vagy magukat a tanítószagra magán úton képezték. A bélyeggel kellően ellátott folyamodványok kéréslelvéllel, iskolai, orvosi és erkölcsi bizonyítványokkal fölszerelve f. é. május 25-ig az illetékes tanfelügyelőhöz nyújtandók be.

kir. adótszít f. sa kisasszonyt. n, melynek 6 adásági gépja. E év május hó elker G. május árvereztetnek. benburger Káon a „Szabad- tt. A „Szabad- vód vette át; József felölés- zsef, szegedi hó 5-én eskü- rtokos kedves vüvöt este 140 s a mulatság Kreditoren- m kis-hegyesi a községünket zgotottságban. nyával átellen- kék be. A ház a fia fölébredt kiszaladt s az eddig állítólag at ott hagyva, jthetni abból, volt. — E hó y összes gyü- lkei főgymna- sábeli vizgá- tni. alispáni hiva- gorlatot siker- Berecz Dezso y György és kovai, Trenka neei és Plachy á Borovanszky a szerb nyelv- ovits György tamási segéd- Május 1-én a erekor nyug- ere volt. 31-én ra 46 percek 38 perc lesz. percel nő s rövidül. unics Mihály 1-én 64 éves t mellett 3 án hó 8-án a Báz- sztikar nyug- bekötött sike- misorral: 1. tytól, előadta ms Jánostól, a k. a. és Pi- ar Hubay Je- Mártha dal- ta Gschösser ből, énekelte lka k. a. 6. tytól, férfiak, inszky Ferenc. 2. 2 frta b. in- rajszkai lakos s 26. Hódorság. Keresztúron a evast fogtak a nok önszegélyző hó 2-án tánc- beli ügyvéd, a bokros elfog- be ajánljuk az ötti részét. Ha volna jó nyári a közlekedők a kátyús köút mbördösse. mborból f. évi y gép javítá- zott, de vissza l egy oly ér- vagonát adja eteire. Míután nak telekköny- Károly nyo- ba utasítandó. m. kath., szer- s, haja fekete ja ezt a Rend- Hajdu Géza es korában el- elsőknék, akik kéntesen beál- ermeke kesergi. ban: Bajmokon — Moholyon ten 19-én. állami tanító- tok f. é. június meg. Jelent- intézeti rendes a tanítószágra on ellátott fo- rvisi és erköl- május 25-ig az e.

Fényes eredmény. A néhai Stein Márk ha- gyatékából két örökösnek jutott összesen nyolc Zom- bori Takarékpénztári részvény tegnap önkéntes árve- résen eladott, a legolcsóbb 880 frt, a legma- gasabb elért ár 911 frt volt a 200 frttal befize- tett egy-egy részvény után. Míután az utolsó hat év- ben az átlagos jövedelem minden Zombori Tak- arékpénztári részvény után 92 frt 53 kr. volt, a ve- rőknek, illetőleg új részvényeseknek az aránylag ol- csó vételhez még mindig gratulálhatunk.

Óvoda O-Morovicán. Ó-Morovicán a július hó 1-én megnyitandó kisdudóvoda óvónói állására Tar- nay Emma kisasszony, a budapesti országos óvóképző intézetnek ez évben kitünően végzett derék nevelőke egyhangulag megválasztott. Az óvoda alapra újab- ban özvegy Szalmási Ferencné asszony 5 frtot és 5 frt értékű bútorát adományozott.

Baja város törvényhatósági bizottsága e hó 13-án rendes közgyűlést tart.

A cirksusz vasárnapi előadása zsufozásig tömve volt nézőközönséggel, mely igazán élvezettel nézte a mindvégig érdekes programot. A mutatványok érde- kesek és idegtesztők, hanem egytől egyig újak is, melyekben nem tudja az ember mit csodáljon inkább: a szemfényvesztő ügyességét-e? vagy azt a ritka acél- edzettséget, mellyel az előadók bírnak? Az elővezetett lovak is (noha „40“ közül csak 7-et láttunk) ritka szép állatok s kitünően vannak idomítva. Ajánljuk mindazoknak figyelmébe, akik az ilyen látványos sport- ban szórakozást találnak!

Csataaljáról írják: A mult héten megtar- tott megyei bizottsági tagi pótválasztáson, a né- metek összetartása folytán újból is Szajer István győzött Rokkenstein Nándor, adai káplán ellenében, aki bár Dautováról már hónapok előtt eltávozott, mégis oly kedvelté tudta magát tenni egy rövid év alatt polgártársai előtt, hogy az „Aus dem Auge: aus dem Sinne“ közmondás sem valósult meg rajta, mert 54 szavazatot kapott. Följegyezzük ezt, mint ritka- ságot; mert valóban gyéren van rá eset, hogy egy káplán, aki hivatászerűleg gyorsan cserél helyet, a távolba, a megye másik végére is kísérne volt híve- nek tisztelete.

Esküvő. Dr Szendrődy Gábor bajai kir. aljár- sábiró a napokban vezette oltárhoz Szegszárdon Hága Ida kisasszonyt.

Kecskés Jánosnak egy második ciklusbeli segélygyeleti részvényről szóló könyve elveszett. A megtaláló legyen szives az a kapitányságnál le- tenni annál inkább, mert hasznát úgy sem veheti s a vesztő fél szegény ember.

Felültetés. A fővárosi újságok a vidékiekkel mindig csak félálról beszélnek s roppant óvatossá- got fejtenek ki még a jóra valóknak elismerésében is; sőt ha itt valamelyik bakot lő, sietnek abból rögtön kapitálást csinálni s a szánalmas szatira hangján be- szélgetni a provinciális gyarlóságról. Mintha bizon az volna fontos: mit hol írnak? és nem az: mit hogyan írnak. A Pesti Hirlapnak alábbi felültetése rendkívül jellemző némely napilapnak megbízhatóságára, valamint a beérkező adatok fölötti bíralatnak komoly mérté- kére nézve is. Valami érletlen fiókó ugyanis néhány zombori főgimnáziumi tanuló, mint párbajozókat lép- tet föl, úgyesen kombinált álnevek alatt; sőt ugyan- azon számban még egy minden illedelmi érzéket nél- küző hímén hir is van becsúsztatva. Itt adjuk mind a két rossz tréfát, azon megjegyzéssel, hogy sokkal jobban tennék a budapesti lapok, ha nagyobb városok- ban állandó, biztos értesítők tartanának, mintsem hogy ilyen fölsülésekkel kompromittálják tekintélyü- ket s ejtik gyanúba komoly cikkeiket. Ugyan a vi- gyázat sem ment meg a félrevezetésektől; de már az ilyen hóbortok, minőket valaki innen fél év óta most már másodszer ereszt útnak a P. H. rovására, nem ismétlődnek, ha ott a kellő figyelemmel s óvatossá- gal bíralnák meg a küldeményeket s megynkint ren- des levelezőt tartanának, vagy a jobb vidéki lapokkal cserét folytatnának. Egyébiránt a két móka így szól: „Zomborban, mint levelezőnk írja, f. hó 6-án véres pár- baj vívatott a honvéd-kaszárnya vívótermében. Kohn Bódog tartalékos huszárhadnagy és Czeizl Alajos tény- leges szolgálatban levő honvédhadnagy álltak szemben egymással és Czeizl A. hadnagy sebesült meg jelenté- kenyen a fején, míg Kohn Bódog a balszeme alatt je- lentéktelen karcolást kapott. Segédük voltak Kohn B. részéről militicsi Firány J. helybeli vívómester és dr. Horváth Béla; Czeizl A. részéről Mihályi Jenő és Németh Miksa honvédhadnagyok. A párbajra kávéházi összeszólalkozás adott okot. — Speiser Gusztáv föld- birtokos és kendertermelő e hó 6-án eljegyezte F. . . . G. . . urhölgyet, Fratricsevics Béla nővérét.“ — Bár- csak kikutatnák az érdekelték a hirgyártónak szemé- lyét; a szerkesztőség nyilván szivesen kiadná a félre- vezetők kéziratát s hozzá segítene az ilyen irodalmi rakoncátlanok megriasztásához.

Rendkívüli közgyűlés. A zombori önkéntes tüzoltó-egylet folyó évi május hó 16-án d. e. 11 óra- kor a városháza nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívattak. Táragsorozat: 1. A felszer és istálló építési ügye. 2. Elet- és baleset biztosítás ügye. 3. Egy parancsnoksági tag választása. 4. Egyéb indít- ványok. Kelt Zomborban, 1886. évi május hó 9-én. Dr. Wolf, főparancsnok.

Adományzás. Bende Imre újvidéki orsz. gyű- lési képviselő az ottani tüzoltóknak Flórián-nap al- kalmából 50 frtot adott névnap ajándéku.

Jovánovits György ó-becei kir. aljárásbíró nyugdíjba lépett, s O-Becsen ügyvédi irodát nyitott.

A bajai r. kath. tanítóegyesület Drescher Ede polgármester egybekelésének emlékére az árvaház alapjára 50 frtot adományozott.

Menetrend. A személyszállító gőzösök me- netrende 1886. évi március hó 15-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 óraker este. Lefelé: Bezdánból Zimony- Nándorféhevárra naponta 9 óraker reggel. Bezdánból Orsova és Galicig: szerdán, pénteken és vasárnapon 9 óraker reggel. Bezdánból Titel-Szegedre; szerdán és szombaton 9 óraker reggel. Bezdánban, 1886. március 14-én. Az úgynökség.

Főtáncpróba. Landau táncitanító tanítványai- val f. hó 15-én, szombaton, főtáncpróbát tart.

Öngyilkosság. Szabadkán Müller Károly, vas- úti felügyelő, f. hó 8-án ismeretlen okból revolverrel agyonlőtte magát.

Zentán „Összetartás“ címen ifjúsági egylet van alakulóban, melynek célja: az önmivelődés és az összetartás.

Külügyi tájékozások.

I.
A balkáni krízis és háboruskodásnak egy- előre vége; s a mint horvát- és a keleti- viszonyokra vonatkozó számos leveleinkben jeleztük az ottani helyzetet, s ezen helyzethez képest voltunk mi is szószólói: hogy a kelet — a keleti népeké maradjon s azok füg- getlensége s bár kisebb államokban való existen- ciája a művelt Európa által mintegy sanctionál- tassék: és ime! szemünk előtt napról-napra mindinkább teljesedésbe megy, habár egyetlen nagyhatalom — az orosz csak akaratlanul já- rult is az így megalakult kelet konsolidációjá- hoz. És hogy a kezéből kiszalasztott Bulgáriát újra lenyűgözhesse és befolyása alá kényszerít- hesse, mindent meg is tesz, hogy az ő álszank- ciójával is létesített s megnagyobbodott Bul- gária újra a bizonytalanságok tengerére vettes- sék vissza s legalább is, lehetőleg, a jelenlegi önálló, bátor és okos fejedelmétől Battenbergi Sándortól fosztalják meg, hogy így a III-ik Sándor orosz cár önző céljait, egy más által, pártfogolt fejedelem segítségével ismét keresztül vihesse; a mi egyelőre abban központosul, hogy a katonaságot ismét orosz tisztek gyámsága alá helyezze, kiknek segítségével majdan Bulgária önállósági vágyait is megsemmisíteni s ennek helyébe orosz szimpatikkal Bulgáriából: egy új déli orosz államot teremteni legyen ké- pes; s innen az egész kelet-szláv, sőt görög népeit is megharcolhassa s önmagába ol- vassza be; a midőn aztán régi vágyának célját is — Konstantinápolyt is nagy birodalmának legfőbb városává nyilvánítania csak egy sza- vába kerülne.

Egyik cikkünkben, melyben reflektáltunk az Ignatiefok s Aksakofok azon enuncia- ciójukra: hogy ők Bécsben, a sz. István temp- lomában akarják kikiáltani az osztrák-magyar monarchiának szláv birodalommal leendő átalakítását: azt mondtuk, hogy erre csak egy válaszunk lehetne: hogy mi meg — Ausz- tria-Magyarország — a tervbe vett bur- gaszi orosz kiszállásra, majd a lengyel határon — ezen sebezhető oldalán — adnók meg a választ: s azon véleményünknek is ad- tunk kifejezést: hogy Konstantinápoly- ban is esetleg reánk foghatnának bukkanni s a tért nem csupán mi, de az ottani népek segítségével is, meg is fogják tudni védelmezni.

De hát, a mint az események felette sebe- sen is fejlődnek, s a mint a görögök fejessé- géből is kitűnik: ezek háta mögött nem csu- pán az orosz, de lehetőleg még a francia res- publica, ez időszertit, örökké változókéony és megbízhatlan matadorjainak keze is benne lehet s az olasz telhetetlenséggel együtt csel- szövényeskedhetnek arra nézve, hogy a há- rom nagyhatalmasság — az angol, a német és az osztrák-magyar biroda- lom együttes akcióképességét meg- bénítsák.

De mint látjuk a tényekből, még az orosz is csatlakozott még ezuttal egy hajójával a lefegyverzést presszirozó hatalmasságok csoport- jához s a francia követ — Mouy gróf desa- vouálta Delyannis a görög miniszterelnököt, hogy ő nem tön igéretet a görög preten- ziók későbbi kekövetkezésére nézve sem. Ha valaki hát ebben hibás, akkor csak De- lyannis lehet s övé a feielősség is, ha a gö- rögök a lefegyverzésben késedelmeskednek; az olaszok várakozó és tartózkodó nyilatkozat- ait pedig bátran mellőzhetjük; mert az a tör- ténelemből tudjuk, hogy ők mindig és annyis- zor amennyiszor — ahhoz csatlakoztak, még a már megkezdett szövetséges háboruskodásaik alatt is — mint sza- vói Eugén alatt is, midőn Ausztriával való szövetségekől egyszerre az ellenséges táborba — a franciához csatlakoztak — aki nekik több hasznat ígért! Az olaszoktól tehát eltekinthetünk annál is inkább, mert Porro gróf-féle expedíciójuk is oly szomorú véget ért, melyet kiheverniök még egy megtorló háboru- val sem sikerülend, lévén az illető vad népek hozzáférhetlenek és zulukafferi bátorság- gal is felruházva.

Marad tehát csak az elbírálandó, hogy nevezett három nagyhatalmasság — az angol, német és osztrák-magyar birodalom entente- cordiale-ja: bir-e az állandó szövetség természetével? s egy-e ezek érdeke? s a mennyiben egy? a kelet érdekei- nek felfogásában nem divergálnak-e? mert netán kereskedelmi tekintetből az angol

gyártmányok a mi gyártmányainkkal versenyez- hetnének s ebből tán oly féltékenység támad- hatna, mely a tengeri erő leghatalmasbikát, az angolt: a német s a mi szövetségünkötől eltá- volíthatná?

A mi igénytelen rézetiünk szerint: az angol érdeket nem a keleti kereskedés, de főleg India s Afganisztán regulázza; s ha itt az oroszral kell folyton számolnia: nem a partiális keleti kereskedelem, de India biztos bir- toklása s ennek előkapuja, elővéde, Afganisztán érdekeltsege jó tekintetbe; ezen kívül pedig Ang- lia versenye a keleten is győzelmesen megállhat, bárha mi közelebb állunk is az utóbbihoz; mert az ő versenycikkei a miénket felülmulják, mind olcsóság, mind minőség tekintetében; s a fő- kérdés mégis csak az marad: hogy az ér- dekllett három nagy hatalmasság aka- rata disponáljon Európában, de sőt Ázsiában is.

Azt hisszük olvasóink is tapasztalhatták az eddigi tényekből: hogy bár külsősé- gekben az orosz szeszélyeinek sokban enge- dett az európai entente-cordiale, de hát a lé- nyegben: vajon ki húzta a rövidebbet? Tán az európai areopág, vagy éppen Ausztria-Ma- gyarország? mivel Szerbia megnagyobbodását a bulgár győzelem folytán nem tudta initialni sem? Hát szükség volt-e erre? midőn később a bulgárok is az európai entente-cordiale szövetsé- géhez alkalmazták magukat és abban a fo- lyamban uszáltnak, mely az oroszoknak a kelet népeitől való eltávolítását tűz- te ki nyíltan életcéljaikul? Mert kü- lönben ők is a többi keleti szláv népekkel, sőt a göröggel egyetemben az orosz boa con- strictor — ezen emésztésbajban szenvedő nagy állam áldozataivá válandottak, mint vál- tak a kaukázusi minden népek, a lengyelek, a liflandi, kurlandi németek, az esztek, kozákok, cserkeszek, cseremiszek, csuvaszok stb. mintegy 40 százmig menő kisebb-nagyobb nemzetek?

Hát nem-e szegényére válik az európai civilizációnak az orosz abbeli felfogása, hogy ő mindeneket elnyelhet, még saját szláv testvéreit is, kik egyébiránt szabadok és függetlenek kívánnának lenni, habogy a cár magas pártfogása nem volna egyértelmű azzal, hogy mind, a kik vallásilag, vagy nemzetiségileg körül- belül egyek vagy fajrokonok az oroszral — azok mind belé olvadjanak az orosz schizmba és az orosz nemzetiségbe? Mert különben hát, ugy járnának, mint a bulgárok, kiket a Gladstone által rendezett bulgár-atrocity-féle demonstráci- ókra, ugyan Oroszország felszabadított a török uralom alól, de csak azért, hogy általok Kon- stantinápolyhoz közelebb férhessen; és aztán ál- taluk orosz tisztjei vezérlete alatt az egész ke- leti szlávokat saját magába amalgamizálhassa?

Vajon hát csak a szlávokért létezik e a vi- lág? s a szlávok közt éppen az oroszok azok, kik arra hivatvák, hogy a szlávokat együvé tömörítsék és uralják is, mert hát eddigelé autokratai módon annyi nemzeteket falt fel s tett szerencsétlenné? mivel- hogy ott, hol a szabadság nem uralkodik, nem is lehet élet és boldogság?...

Oh valóban! Csak csodálni vagyunk képe- sek a különböző nagy nemzetek türelmet, hogy ennyire engedék jutni azon szláv hatalmat, mely a szlávok között a legkevésbé érdemes arra, hogy irányt adjon; és ime még a mai Európa is engedményeket tesz neki; sőt nem fegyver- kezik fel ellene együttesen, midőn egy nagy Németország keletkezett s annak oly fenköli tehetségű kancellárja, mint Bismarck, s oly had- sereg-vezére van, mint Moltke? Es hát Angol- ország elvesztette volna presztize-ét, mert Egypt- usban nem vált be hadverő-seregnek? holott a tenger főura még ma is?...

Es Ausztria-Magyarország tán a földbe bú- jik, ha Oroszország megindítja vadcsordáit?

Oh! még nem jutottunk ennyire... Európában még a jobb s konzervatívabb elemek az irányadók!

S ha egyidőre Franciaország megfeledke- zett is szép vezérszerepéről a civilizáció terén, s republikai szélsőségi fluctuációi közepette tónodolatra is rá vetemedett, hogy egy orosz birodalom vandalságaival is kibékül- jön és kezét is fogjon vele, hogy t. i. sajjgó sebéit — Elsaszt, Lothringiát vissza nyer- hesse: abból még nem következik, hogy a vandalság egyáltalán felülkerüljön. Mert Franciaország mielőbb magához fog térni s befogja látni, hogy neki az orosz barátság nem tisztesség; s végre is, ha magához és a monarchismushoz visszatér — vissza- tér egyszersmind a jók társaságába is; mert nincs is más választása: mo- narchia, vagy a halál....

Antunovits József.

Naptár.

Május.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
11 Kedd	Mamertus pk.	Béla	29 Szoripater
12 Szer.	Pongrác vt.	Pongrác	30 Jakab apost
13 Csüt.	Szervác pk.	Szervác	1 Május
14 Pént.	Bonifác vt.	Bonifác	2 N. Atan. hal.

Vasúti menetrend 1886. évi január hó 10-től

	omnibus.	omnibus.	személy.
Szegedtől Szabadkái.			
Szegedről indul	3.30	10.45	6.52
Horgos "	4.21	11.36	7.20
Pálics "	5.01	12.16	7.47
Szabadka érkezik	5.29	12.35	8.00
Szabadkától Szegedig.			
Szabadka indul	6.30	2.23	10.35
Pálics "	6.44	2.54	10.51
Horgos "	7.10	3.41	11.29
Szeged érkezik	7.36	4.21	12.00
Szabadkától Eszéki.			
Szabadka indul	6.02	1.45	8.40
Bajmók "	7.03	2.30	9.25
Militics "	7.45	3.00	9.55
Zombor "	8.13	3.22	10.16
Szt.-Iván "	8.42	3.43	10.37
Szóna "	9.01	3.58	10.55
Gombos érkezik	9.16	4.10	11.07
Erdőd indul	11.06	5.12	12.30
Dálya "	11.51	5.26	1.40
Dráva-Szarvas "	12.12	5.43	1.57
Eszékre érkezik	12.43	6.06	2.22
Eszéktől Szabadkái.			
Eszékről indul	8.20	3.30	12.23
Dráva-Szarvas "	8.48	4.02	12.55
Dálya "	9.10	4.55	1.55
Erdődre érkezik	9.26	5.11	2.09
Gombosról indul	10.16	6.36	3.09
Szóna "	10.31	6.54	3.25
Szt.-Iván "	10.46	7.15	3.40
Zombor "	11.17	8.01	4.07
Militics "	11.34	8.24	4.23
Bajmók "	12.00	9.21	4.59
Szabadka érkezik	12.49	10.12	5.41
Zomborból Budapestig.			
Zombor indul	4.07	4.07	11.14
Szabadka érkezik	5.41	5.41	12.49
Szabadka indul	6.56	6.18	9.48
Kis-Körös indul	8.12	8.20	11.07
Budapest érkezik	10.20	11.15	1.20
Budapestről Zomborig.			
Budapest indul	6.20	7.55	2.55
Kis-Körös indul	8.24	11.15	5.05
Szabadka érkezik	9.34	12.53	6.16
Szabadka indul	1.45	8.40	6.02
Zombor érkezik	3.22	10.16	8.13
Zomborból Zimonyig.			
Zombor indul	11.14	6.28	5.41
Szabadka érkezik	12.49	6.28	5.41
Szabadka indul	9.39	1.23	6.28
Csantavér "	1.48	6.36	7.05
Topolya "	2.07	7.02	7.37
Kis-Hegyes-Feketehegy "	2.30	7.32	7.55
Verbász-Kula "	2.50	8.21	8.21
O-Kér "	3.08	8.42	8.42
Kiszacs "	3.25	8.22	9.39
Ujvidék "	3.56	8.31	9.55
Pétervárad "	4.12	8.40	10.12
Karlóca "	4.23	8.40	10.48
Beeska "	4.46	9.12	11.11
India érkezik	5.01	9.12	1.40
Mitrovica "	7.09	9.15	11.18
Mitrovica indul	2.25	5.21	11.37
India "	3.08	5.34	11.56
O-Pazna "	5.21	5.45	12.12
Uj-Pazna "	5.34	5.45	12.44
Batajnica "	5.45	6.06	9.57
Zimony érkezik	12.57	6.09	8.31
Zimonyból Zomborig.			
Zimony indul	3.34	6.09	8.31
Batajnica "	8.52	9.14	4.33
Uj-Pazna "	9.02	9.14	4.33
O-Pazna "	9.14	9.27	4.55
India érkezik	6.51	9.27	4.55
Mitrovica "	1.40	7.38	2.25
Mitrovica indul	2.25	9.32	5.05
India "	6.54	9.50	5.33
Beeska "	7.27	10.12	6.09
Karlóca "	7.36	10.23	6.25
Pétervárad "	7.51	10.44	6.50
Ujvidék "	11.09	11.27	7.47
Kiszacs "	8.35	11.50	8.17
O-Kér "	12.09	12.36	9.16
Verbász-Kula "	9.05	12.36	9.16
Kis-Hegyes-Feketehegy "	12.56	1.22	10.21
Topolya "	1.45	3.15	
Csantavér "	1.45		
Szabadka érkezik	6.54	9.38	1.22
Szabadka indul	1.45		
Zombor érkezik	3.15		
Szabadkáról Bajái.			
Budapestről indul	9.00	7.55	
Szegedről "	3.30	10.45	
Eszékről "	12.23	8.20	
Szabadka (vendéglő) "	6.40	2.30	
Csikéria "	7.17	3.01	
Bács-Almás "	7.52	3.33	
Bikity-Borsód "	8.28	4.04	
Baja érkezik	9.10	4.40	
Bajáról Szabadkái.			
Baja indul	10.13	7.14	
Bikity-Borsód "	10.51	7.59	
Bács-Almás "	11.31	8.46	
Csikéria "	11.55	9.15	
Szabadka (vendéglő) érkezik	12.25	9.50	
Budapestre "	7.15	5.50	
Szegedre "	4.21	12.00	
Eszékre "	6.06		

Észrevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.

A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

A vidéki közönség figyelmébe!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni miszerint **rövid itt tartózkodásom** ideje alatt napoként nagy előadást tartok, a magasabb

műlovaslás, lóidomítás és némaképletekben.

A lovarda a megyeház előtti téren van.

Jegyek vidékiek számára levélel is megrendelhetők, az összeg előleges beküldése mellett.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Artizelli Sándor

igazgató.

Vasár- és ünnepnapokon két előadás.

Gyapju- és gyapjofonal-festés.

Selyem-, gyapju- és pamutkele-festés.

Alapított 1832-ben.

HUSVÉTHI ISTVÁN festője
ZOMBORBAN

Mindenmő ruhakelmék, bútor és szobadíszítési szövetek újra megfestetnek vagy kívánatra más színre átfestetnek, szigoruan minta után izléses és tartós mintázatokkal benyomattatnak.

Videki megbízások pontosan elintéztetnek.

Appretur, decatur és moiré.

HIRDETMÉNY.

A Zombori Takarékpénztár bérházában **egy garcon-lakás**, salon, hálószoba és előszoba külön bejáráttal (kivánatra csinosan bebutorozva) azonnal bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a házmester. 3-3

Haszonbéri hirdetés.

Popovits Julia tulajdonához tartozó, a zombori határban ugynevezett **Sikara dülőben levő szalás**, mely 110 kat. holdból egy tagban áll, f. évi október hó 1-től haszonbérbe kiadó. Ezen szalás Kupuszina, Prgl.-Szt.-Iván és Apatin községekhez közel fekszik. Bővebb értesítést ad *Eremit's Bogolyub* m. árvaszéki ülnök Zomborban. 2-2

Pályázati hirdetés.

Uj-Verbász község képviselőtestületének f. é. április hó 29-én hozott határozata alapján, miután az ezen községben alkalmazásban lévő aljegyző más községben helyettesé alkalmaztatott, az aljegyzői állomás ideiglenes betöltésére pályázat nyitattik.

A javadalmazás áll:

Évi fizetés és lakbér fejében összesen 450 frt.

Ezen állomás **f. é. május hó 15-én d. e. 9 órakor** Uj-Verbász község hivatalos helyiségében tartandó választás után be fog tölteni, felhivatnak a pályázni szándékozók, kelően felszerelt kérvényeiket folyó évi május hó 14-én délután 6 óráig az alírt községi előjáróságánál benyújtani.

A jegyzői vizsgával bírók előnyben részesülnek. 3-3

Uj-Verbász, 1886. április hó 30-án.

Tessényi András,

jegyző.

Becker,

bíró.

1461. sz.

1886.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye szabályai járás Csurogh községben évi 500 frt fizetéssel javadalmazott és leköszönés folytán üresedésben levő aljegyzői állásra pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kérvényüket a magyar és szerb nyelven letett jegyzői szigorlatról szóló képesítési s egyéb okmányokkal felszerelve legkésőbb **folyó évi május hó 27-ig** Csurogh község előjáróságára címezve nyújtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás folyó évi május hó 29-én d. e. 9 órakor Csurogh községében fog megejtetni.

Kelt Csuroghon, 1886. évi április hó 30-án.

Wucserics Gábor,

jegyző.

3-1

Perics Mladen,

bíró.

2240. sz.

1886.

Árverési hirdetés.

Topolya község előjárósága által ezennel közhírré tétetik, miszerint Topolya község határában az 1883 évi XX. t. c. értelmében gyakorolható vadászati jog folyó évi május hó 9-től egész 1889. évi december hó 31-ig terjedő időszakra **folyó évi május hó 9-én d. u. 3 órakor** a község háza nagyeremben megtartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adni fog.

Mely árveréshez az árverezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy 400 frtnyi kiküldési árnak 10%-át mint óvadékot, az árlejtés megkezdése előtt készpénzben lefizetni tartoznak.

Egyéb az árverésre vonatkozó feltételek a község jegyzői irodájában megtudhatók.

Topolyán, 1886. évi április hó 30-án.

Radimetzky s. k.,

jegyző.

Lőrincz József s. k.,

bíró.

1557. szám.

tk. 1885.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mattarits Mihály zombori lakos végrehajtatónak Szeváncsev Ignát zombori lakos végrehajtatónak elleni 43 frt 60 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 5169. sz. tjkvben végrehajtatást szenvedett nevén álló A. f. 24048. hr. 787. öi. sz. ház és beltelekre az árverést 419 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi május hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. tkvi hatóságnál, illetve a kiküldött hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladotni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 41 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1886. évi február hó 25. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.